

Vergaderjaar 1989–1990

21 343

Invoering in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang en intrekking van de Wet investeringsrekening

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe de kleinschaligheidstoelage (KST) in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting te vervangen door een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang, alsmede de Wet investeringsrekening (WIR) in te trekken. Dit is een uitvloeisel van het zogenoemde Paasdebat over de brief van 15 maart 1988 inzake het Financieel-Sociaal-Economisch Beleid 1988–1990 (Kamerstukken II 1987/88, 20 492, nr. 1). Eén van de onderdelen van het pakket maatregelen waartoe tijdens dat debat werd geconcludeerd, werd gevormd door een andere toepassing van de met de Wet investeringsrekening gemoeide gelden onder handhaving van de kleinschaligheidstoelage. Voorts kwam in dat debat de wenselijkheid van een remodelering van de KST naar voren.

Vooruitlopend op de intrekking van de WIR is bij de regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 27 februari 1988, nr. 088-621 (Stcrt. 40A) tot wijziging van de Beschikking wijziging investeringsbijdragen de basispremie van de WIR op nihil gesteld voor investeringen in bedrijfsmiddelen welke worden verricht na 28 februari 1988. Bij de Wet van 21 december 1988 (Stb. 620) is de genoemde regeling goedgekeurd.

2. Investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang

2.1. Opzet van de regeling

Tijdens het Paasdebat is een motie-Voorhoeve/B. de Vries (Kamerstukken II 1987/88, 20 492, nr. 29) aangenomen waarin werd gevraagd om extra investeringssteun voor de landbouw, te financieren door een verschuiving van de KST van de vennootschapsbelasting naar de inkomstenbelasting. Bij brief van 26 april 1988 (Kamerstukken II 1987/88, 20 492, nr. 33) heeft het kabinet naar aanleiding van deze motie aangekondigd te onderzoeken of en op welke wijze het uit de WIR overblijvende regime van de KST zo kon worden ingericht dat de KST meer dan

tot nu toe ten goede kan komen aan investeringen in kleinere en agrarische ondernemingen.

Bij de algemene politieke en financiële beschouwingen over de Rijksbegroting 1989 in de Tweede Kamer is van de zijde van het kabinet op 13 oktober 1988 medegedeeld dat de tot dat moment geïnventariseerde alternatieven geen basis boden voor besluitvorming en dat het kabinet daarom besloten had de KST vooralsnog in zijn huidige vorm te handhaven en een nadere studie te doen uitvoeren waarbij de ondernemersorganisaties zouden worden betrokken. In de vervolgens ingestelde werkgroep waren vertegenwoordigd de Ministeries van Economische Zaken, van Financiën en van Landbouw en Visserij, de drie centrale landbouworganisaties (CBTB, KNBT en KNLC), het KNOV en het NCOV. De conclusie van de werkgroep was dat met het inkorten van de KST-tabel door een verlaging van het plafond voor de jaarinvesteringen in combinatie met een verhoging van het aanvangspercentages op passende wijze wordt tegemoet gekomen aan de wens de KST in meerdere mate te richten op kleinere en agrarische ondernemingen. Het verslag van de werkgroep van 12 april 1989 is als bijlage bij deze memorie gevoegd.¹ Bij de conclusie van de werkgroep moet worden bedacht dat de opdracht van de werkgroep beperkt was; zij strekte zich slechts uit tot een herschikking binnen het kader van de bestaande KST. Het kabinet heeft bij zijn uiteindelijke oordeelsvorming ook alternatieven buiten dit kader in beschouwing genomen. Zoals vermeld in de brief van de minister-president van 1 mei 1989 over de besluitvorming van het kabinet op 29 april 1989 inzake de financiering van het Nationaal Milieu-beleidsplan (Kamerstukken II 1988/89, 21 120, nr. 1) is het kabinet daarbij tot de conclusie gekomen dat het wenselijk is de KST om te zetten in een investeringsaftrek. Deze conclusie is gebaseerd op de overweging dat, nu de negatieve aanslag en de WIR-toeslagen (behoudens de KST) zijn afgeschaft en de basispremie op nihil is gesteld, de resterende stimulans voor investeringen van een beperkte omvang niet langer een verrekeningsystematiek rechtvaardigt die afwijkt van de systematiek van het fiscale systeem waarin die stimulans is ingebed. Omzetting van de KST in een investeringsaftrek heeft tot gevolg dat de stimulans volledig mee kan lopen in het systeem van de fiscale winstbepalingen en derhalve in het systeem van voorwaartse en achterwaartse verrekening van verliezen. Dit leidt ertoe dat de regelgeving eenvoudiger en inzichtelijker wordt.

Daarnaast heeft het kabinet besloten aan de middelen welke zijn gemoeid met de KST een bedrag van 50 mln te onttrekken. Dit bedrag zal ten goede komen aan de begroting van het Ministerie van Landbouw en Visserij. Hierdoor is het mogelijk maatregelen te nemen zoals genoemd in de Structuurnota Landbouw ten behoeve van de akkerbouw. Voor een verdere verschuiving ten gunste van kleinere en agrarische ondernemingen heeft het kabinet aangesloten bij de aanbeveling van de gemengde werkgroep om het investeringsplafond te verlagen.

Met betrekking tot de nieuwe investeringsfaciliteit stellen wij voor het investeringsplafond dat onder de huidige KST f 1 145 000 bedraagt, te verlagen tot f 441 000. Rekening houdend met het bedrag van 50 mln dat aan de regeling wordt onttrokken ten gunste van de begroting van Landbouw en Visserij wordt het aanvangspercentage van de investeringsaftrek gesteld op 18. Dit percentage gaat bij elke f 49 000 extra investeringen met 2%-punt omlaag.

Doordat de jaarinvesteringen van onder het regime van de inkomstenbelasting (IB) vallende ondernemingen over het algemeen kleiner zijn dan die van vennootschapsbelasting (Vpb)-plichtige ondernemingen en bovendien het marginale tarief waartegen de investeringsaftrek wordt afgerekend in de inkomstenbelasting gemiddeld hoger is dan in de vennootschapsbelasting, heeft de aanpassing tot gevolg dat de faciliteit

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek

in sterkere mate dan thans ten goede komt aan ondernemingen in de IB-sector. Per saldo vindt een verschuiving plaats van naar schatting 35 mln ten gunste van de IB-sector en 85 mln ten nadele van de Vpb-sector. Het verschil van 50 mln is beschikbaar voor de begroting van Landbouw en Visserij. Van de verschuiving van 35 mln ten gunste van de IB-sector, komt ongeveer 20 mln ten goede aan niet-agrarische ondernemingen en 15 mln aan agrarische ondernemingen. In totaal komt er dus ongeveer 65 mln extra ten goede aan de landbouwsector.

De bovengenoemde verschuiving van 35 mln ten gunste van de IB-sector is het saldo van een verschuiving van naar schatting 75 mln ten gunste van jaarinvesteringen in de IB kleiner dan ca. f 200 000 en 40 mln ten nadele van jaarinvesteringen groter dan dit bedrag. De verschuiving van 85 mln ten nadele van de Vpb-sector is het saldo van een verschuiving van naar schatting 10 mln ten gunste van jaarinvesteringen in de Vpb kleiner dan f 100 000 en 95 mln ten nadele van jaarinvesteringen boven dit bedrag.

Ten slotte zij opgemerkt dat de gedachte uit de motie-Van Erp/Nijhuis (Kamerstukken II 1987/88, 20 324, nr. 17) om de KST in de vennootschapsbelasting te beschermen voor vennootschappen die onder het 40%-tarief in de vennootschapsbelasting gaan vallen, naar onze mening geen reële mogelijkheden voor een herschikking biedt. Aan deze gedachte kleeft het bezwaar dat deze voor ondernemingen met een belastbaar bedrag van iets meer dan f 250 000 zeer ongunstig zou uitvallen. Zij zouden immers geen aanspraak kunnen maken op investeringsaftrek, terwijl het effectieve Vpb-tarief voor hen bijna 40% bedraagt. Voorts moet worden bedacht dat door het systeem van voorwaartse en achterwaartse verrekening van verliezen de hoogte van het van toepassing zijnde Vpb-tarief niet afhangt van de winst in één jaar, maar van het verloop van de bedrijfsresultaten in een aantal jaren. Daardoor zou ook het recht op investeringsaftrek mede afhangen van de bedrijfsresultaten in een aantal jaren. Ten slotte zou de koppeling tussen de hoogte van het belastbaar bedrag en het recht op investeringsaftrek een extra element toevoegen aan de belangen met betrekking tot verschillen van inzicht tussen de belastingplichtige en de inspecteur over de hoogte van de winst.

2.2. Vereenvoudigingen en overige wijzigingen ten opzichte van de kleinschaligheidstoelage

Uit een oogpunt van eenvoud en vanwege de relatief beperkte omvang van de investeringsaftrek worden ten opzichte van de huidige regeling onder meer nog de volgende wijzigingen aangebracht:

- Het in de huidige regeling opgenomen zogenoemde betalingscriterium blijft voor de investeringsaftrek achterwege. Dat heeft tot gevolg dat reeds in het jaar van investeren de gehele investeringsaftrek in mindering mag worden gebracht op de fiscale winst, ook al is bij het einde van het investeringsjaar de investering niet of niet geheel betaald.
- Enkele bestaande uitsluitingsbepalingen van het huidige artikel 61a, vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zijn niet overgenomen; het betreft onderdeel f (verpakkingsmiddelen), onderdeel g (wegen en dergelijke, alsmede de bedrijfsmiddelen bestemd voor het openbaar personenvervoer) – en de daarmee samenhangende bepaling in onderdeel j, onder 3 – en onderdeel i (voorwerpen van geringe waarde).
- Enkele uitsluitingsbepalingen zijn toegevoegd dan wel uitgebreid, te weten de uitsluiting van bedrijfsmiddelen ter zake waarvan het investeringsbedrag minder bedraagt dan f 1000, de uitsluiting van alle voor de verhuur bestemde bedrijfsmiddelen, alle schepen en dieren en voorts verplichtingen aangegaan tussen echtgenoten en, in het verlengde daarvan, tussen ongehuwd samenwonenden.
- De desinvesteringstermijn wordt teruggebracht van 8 naar 5 jaren.

Ten einde zoveel mogelijk te voorkomen dat eventuele toekomstige wijzigingen in het regime tot aankondigingseffecten zouden leiden, wordt ten slotte voorgesteld de eerste ondergetekende de bevoegdheid te verlenen bij ministeriële regeling de percentages van de investeringsaftrek te wijzigen en de categorieën van uitgesloten bedrijfsmiddelen uit te breiden. Deze ministeriële regelingen behoeven achteraf de goedkeuring van de Staten-Generaal.

3. Intrekking van de Wet investeringsrekening

De wet investeringsrekening kwam tot stand bij de wet van 29 juni 1978 (Stb. 368) en is met terugwerkende kracht tot 24 mei 1978 ingevoerd. Sedertdien is de WIR herhaaldelijk gewijzigd. De vele wijzigingen van de WIR in de loop der jaren hebben er uiteindelijk toe geleid dat nog slechts een gering aantal artikelen van de Wet investeringsrekening is overgebleven. In hoofdzaak hebben deze artikelen betrekking op de inkomsten en uitgaven van het fonds Investeringsrekening. Met het intrekken van de Wet investeringsrekening vervallen ook deze resterende artikelen.

De WIR-aanspraken die betrekking hebben op investeringen die zijn verricht vóór de inwerkingtreding van het onderhavige wetsvoorstel kunnen nog gedurende een groot aantal jaren aanleiding geven tot verrekening en dus tot WIR-kasuitgaven. Immers, de termijn voor voorwaartse verrekening van WIR-aanspraken bedraagt in het algemeen acht jaar en voor startende ondernemingen twaalf jaar. In specifieke gevallen kan de termijn nog langer uitvallen, doordat de WIR-aanspraak ten gevolge van achterwaartse verliescompensatie kan «herleven», waarna opnieuw de periode aanvangt waarbinnen verrekening van de WIR-aanspraak kan plaatsvinden. In de praktijk zal het leeuwedeel van de WIR-aanspraken uiteraard beduidend sneller worden verrekend. Ten einde nog enige tijd expliciet inzicht te verschaffen in de WIR-uitgaven en -ontvangsten stellen wij voor het fonds Investeringsrekening niet tegelijk met de intrekking van de WIR op 1 januari 1990 op te heffen, maar pas met ingang van 1 januari 1992. De WIR-uitgaven en -ontvangsten die vanaf 1992 plaatsvinden zullen – evenals de investeringsaftrek – een onderdeel vormen van de belastingontvangsten op hoofdstuk IxB van de Rijksbegroting.

De voeding van het fonds uit de opbrengsten van de inkomsten- en vennootschapsbelasting zal per 1 januari 1990 worden stopgezet.

4. Inwerkingtreding en overgangsrecht

Wij stellen voor de regeling van de investeringsaftrek toepassing te doen vinden op investeringen in boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 1990. Voor belastingplichtigen die boekjaren hanteren welke samenvallen met het kalenderjaar zal de investeringsaftrek dus voor het eerst toepassing vinden met betrekking tot investeringen in het kalenderjaar 1990 en voor belastingplichtigen met gebroken boekjaren voor het eerst met betrekking tot investeringen in het boekjaar dat na 1 januari 1990 is aangevangen; investeringen in het gehele aan dat boekjaar voorafgaande boekjaar kunnen derhalve nog in aanmerking komen voor KST. Met de voorgestelde inwerkingtreding wordt vermeden dat in enig (boek)jaar gedurende een gedeelte van dat jaar de KST toepassing zou vinden en gedurende het resterende gedeelte van dat jaar de investeringsaftrek.

In de sfeer van de inkomstenbelasting kunnen per 1 januari 1990 nog niet verrekende WIR-premies in de jaren 1990 en volgende niet alleen

worden verrekend met het belastingdeel, maar ook met het premiedeel van het alsdan geldende tarief.

Met betrekking tot de overgangsregeling ten aanzien van het Fonds investeringsrekening is aan het slot van onderdeel I.3 van deze memorie reeds een uiteenzetting gegeven. Ten behoeve van de opheffing van het Fonds wordt per 31 december 1991 een rekening opgemaakt. Het saldo van het fonds zal daardoor per 31 december 1991 op de Staatsbalans niet meer tot uitdrukking komen in een vordering van het Rijk op het fonds, maar in een hoger saldo van het Rijk.

5. Budgettaire, deregulerings- en personele aspecten

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen getoond van het omzetten van de KST in de investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang en van de toevoeging aan de begroting van het Ministerie van Landbouw en Visserij.

Tabel: Financiële gevolgen (netto, kasbasis, mln. guldens)

	1990	1991	1992 (= structureel)
Afschaffen KST	250	350	690
Invoeren investeringsaftrek	- 225	- 315	- 640
w.v. rijksbegroting	(- 190)	(- 265)	(- 540)
sociale fondsen	(- 35)	(- 50)	(- 100)
Begroting LaVi	- 15	- 35	- 50
Saldo	10	0	0

Zoals uit de tabel blijkt, heeft invoering van de investeringsaftrek gevolgen voor de Rijksbegroting en voor de sociale fondsen. Dit komt doordat de aftrek de fiscale winst vermindert en daarmee zowel de verschuldigde belasting als de premies volksverzekering verlaagt.

De budgettaire aspecten van de intrekking van de Wet investeringsrekening en van het bij ministeriële regeling op nihil gesteld zijn van de WIR-basispremie voor investeringen welke worden verricht na 28 februari 1988 zijn reeds bij verscheidene gelegenheden aan de orde gekomen. Zo is bij het wetsvoorstel 20 502 inzake goedkeuring van de bedoelde regeling (Wet van 21 december 1988, Stb. 620) informatie verschaft over de besparing op de WIR-uitgaven ten opzichte van de meerjarenramingen in de Miljoenennota 1988 bij het op nihil stellen van de WIR-basispremie per 29 februari 1988. Ook in de eerder genoemde brief inzake het Financieel-Sociaal-Economisch Beleid 1988-1990, met name ook in de schriftelijke antwoorden op de vragen 109 en volgende met betrekking tot die brief, en in het kader van de wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds investeringsrekening voor het jaar 1988 (Kamerstukken II 1988/89, 20 959) is deze materie aan de orde gekomen.

Door het omzetten van de kleinschaligheidstoelage in een investeringsaftrek en door het intrekken van de WIR wordt zowel in de wetgeving als in begrotingstechnisch opzicht een duidelijke vereenvoudiging bewerkstelligd. De vereenvoudiging in de regelgeving bewerkstelligt zowel voor het bedrijfsleven als voor de belastingdienst en de rechterlijke macht een verlichting van werkzaamheden. Bij de belastingdienst gaat het om een taakverlichting in de omvang van structureel 50 mensjaren. De financiële besparing ad 3 mln die daaruit voortvloeit, wordt aangewend binnen het kader van de personele begroting van de belastingdienst ter deblokking van formatieplaatsen.

Op de financiële gevolgen voor het bedrijfsleven is reeds ingegaan in onderdeel I.2 van deze memorie. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat het onderhavige wetsvoorstel dicht aansluit bij de aanbevelingen van de eerder genoemde gemengde werkgroep waarin de overheid en het bedrijfsleven waren vertegenwoordigd.

Bij de toetsing van het wetsvoorstel aan de criteria zoals deze zijn opgenomen in de aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, vastgesteld bij besluit van de minister-president van 16 januari 1985 (Stcrt. 18) is, gelet op het voorgaande, niet van bezwaren gebleken.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I, onderdeel A (wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 in verband met het invoeren van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang)

Algemeen

De regeling van de investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang is neergelegd in de nieuwe artikelen 11, 11a en 11b van de Wet op de inkomstenbelasting 1964. Zij is daarmee een onderdeel van de in die wet in hoofdstuk II, afdeling 2, opgenomen bepalingen betreffende de berekening van winst uit onderneming. Ingevolge artikel 8, eerste lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 – zie artikel II, onderdeel A – zijn de artikelen 11, 11a en 11b van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 ook van toepassing voor de fiscale winstbepaling van lichamen die zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

In artikel 11, eerste lid, wordt het begrip investeringsaftrek gedefinieerd; het percentage voor de omvang van de aftrek is opgenomen in de tabel van het tweede lid. Artikel 11, vijfde en zevende lid, bevat een opsomming van bedrijfsmiddelen en verplichtingen die bij de toepassing van de nieuwe regeling niet in aanmerking worden genomen.

Artikel 11a definieert het begrip desinvesteringsbijtelling.

In artikel 11b is vastgelegd dat bij een regimewijziging op investeringen verricht vóór die wijziging ter zake van zowel de investeringsaftrek als de desinvesteringsbijtelling de wettelijke regeling toepassing blijft vinden die gold ten tijde van die investeringen.

Wij wijzen erop dat in de onderhavige regeling begrippen worden gehanteerd die ook in de WIR-regeling voorkomen. Het overnemen van bestaande begrippen heeft als voordeel dat de inhoud ervan bekend is en dat de jurisprudentie ter zake van belang blijft voor de investeringsaftrek-regeling.

Hieronder zal vooral worden ingegaan op de verschillen van inhoudelijke aard die bestaan tussen de WIR-KST en de nieuwe investeringsaftrek; de verschillen in de fiscale verwerking van de beide regelingen zijn reeds in het algemene gedeelte van deze memorie aan de orde gekomen.

Ter voorkoming van een mogelijk misverstand zij opgemerkt dat bij het opstellen van het onderhavige wetsvoorstel is uitgegaan van de tekst van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zoals deze met ingang van 1 januari 1990 geldt ingevolge de Wet van 27 april 1989, Stb. 122.

Artikel 11 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964

Eerste en tweede lid. De investeringsaftrek is, evenals de bestaande KST, gekoppeld aan het bedrag van de kalenderjaarinvesteringen. Bij een onderneming met een boekjaar dat niet gelijk loopt met het kalenderjaar (zogenaamd gebroken boekjaar) is de investeringsaftrek gekoppeld aan

het bedrag van de jaarinvesteringen van het boekjaar. Dit laatste volgt uit artikel 20, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, waarin is geregeld dat in zo'n situatie de winst moet worden bepaald over het boekjaar.

Gegeven de opzet van afdeling 2 van hoofdstuk II van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, op grond waarvan de winst uit onderneming per onderneming wordt berekend, zijn door het opnemen van de regeling van de investeringsaftrek in die afdeling, ook voor de omvang van de kalenderjaarinvesteringen de investeringen per onderneming relevant.

De belastingplichtige die in aanmerking wenst te komen voor toepassing van de faciliteit zal daar om moeten verzoeken bij het doen van de aangifte of ten laatste in de fase waarin hij tegen de desbetreffende aanslag bezwaar of beroep aantekent. Het verzoek kan alleen betreffen het totale bedrag van de kalenderjaarinvesteringen en is, zolang de aanslag niet onherroepelijk vaststaat, voor herziening vatbaar, uiteraard voor zover die herziening niet zou leiden tot een hogere aanslag. Met deze «alles of niets» – benadering bij het toepassen van de investeringsaftrek sluiten wij tevens aan bij een suggestie indertijd van de leden van de fractie van D66 met betrekking tot de regeling van de WIR-kleinschaligheidstoelage (zie de nota naar aanleiding van het verslag aan de Tweede Kamer (blz. 2) inzake het wetsvoorstel 20 885 dat heeft geleid tot de Wet van 21 december 1988, Stb. 654).

Belooft de omvang van de jaarinvesteringen niet meer dan f 2900, dan komt de belastingplichtige in dat jaar niet voor investeringsaftrek in aanmerking. Evenmin is dit het geval indien het voor de investeringsaftrek relevante investeringsvolume in een jaar een bedrag van f 441 000 te boven gaat. Op de genoemde onder- en bovengrens van de tabel alsmede op de overige tabelbedragen zal de zogeheten automatische inflatiecorrectie – voor het eerst per 1 januari 1990 – toepassing vinden. In het algemene gedeelte van deze memorie is reeds vermeld op welke wijze de percentages van de investeringsaftrek en de tranches in de omvang van de kalenderjaarinvesteringen zijn vastgesteld. Onder de regeling van de investeringsaftrek belooft het aanvangspercentage 18 (voor de KST gold een percentage van 6), en bedragen de bedoelde tranches f 49 000 (voor de KST doorgaans f 48 000).

Voorts is, uit een oogpunt van eenvoud en gelet op de in vergelijking met de WIR relatief geringe omvang van de investeringsaftrek de zogenoemde betalingsvoorwaarde niet overgenomen in de regeling van de investeringsaftrek. Die voorwaarde houdt in dat in een jaar niet meer aan WIR-premies kan worden verrekend dan op de investering is aanbetaald, tenzij het desbetreffende bedrijfsmiddel in dat jaar in gebruik is genomen.

Derde en zesde lid. Artikel 11, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 verleent aan de Minister van Financiën de bevoegdheid, alle of enkele van de in het tweede lid van dat artikel vermelde tabelpercentages te wijzigen of op nihil te stellen. Anders dan in het huidige artikel 61a, derde lid, en het vroegere artikel 11, tiende lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt in het derde lid van het voorgestelde artikel 11 niet gesproken over het hanteren van de bevoegdheid «in het algemeen of voor bepaalde groepen van bedrijfsmiddelen». Het is namelijk de bedoeling dat deze bevoegdheid slechts algemeen zal worden gehanteerd. Artikel 11, zesde lid, van genoemde wet geeft de Minister van Financiën de bevoegdheid de van investeringsaftrek uitgesloten bedrijfsmiddelen, opgenomen in het hierna nog toe te lichten artikel 11, vijfde lid, aan te vullen met door hem aan te wijzen voorheen niet-uitgesloten bedrijfsmiddelen. Wij menen dat de ervaringen opgedaan met het regime van de investeringsaftrek zoals dat gold vóór invoering van de WIR, alsmede met het WIR-regime zelf, aanleiding geven deze delegatiebepalingen op te nemen. Door gebruikmaking van deze bepalingen kunnen announcementeffecten van aanpassingen van

bedoelde tabelpercentages enerzijds en van thans uiteraard niet te voorziene additionele structurele uitsluitingen anderzijds, worden voorkomen.

Vierde lid. Dit lid bepaalt, evenals het te vervallen artikel 61a, vierde lid, dat een ministeriële regeling achteraf bij wet dient te worden goedgekeurd. Het voorschrift, dat verwijst naar een ministeriële regeling krachtens het derde lid van artikel 11 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, geldt ingevolge artikel 11, zesde lid, ook met betrekking tot een ministeriële regeling krachtens laatstgenoemde bepaling. In afwijking van de genoemde WIR-bepaling is in het onderhavige vierde lid, eerste volzin, voor de indiening van het goedkeuringswetsvoorstel een termijn voorzien van drie maanden. Onder het WIR-regime is gebleken dat de in dat kader geldende termijn van twee maanden aan de krappe kant kan zijn. Om wille van de duidelijkheid met betrekking tot de vraag welk regime van toepassing is indien als gevolg van intrekking of niet aanvaarden door de Staten-Generaal van het desbetreffende goedkeuringswetsvoorstel door middel van een nieuwe ministeriële regeling de werkingsduur van de oorspronkelijke wijziging wordt beëindigd, bepaalt artikel 11, vierde lid, tweede volzin, dat het aanvankelijke, bij de oorspronkelijke ministeriële regeling vastgestelde regime nog van toepassing is tot de datum van inwerkingtreding van de nieuwe ministeriële regeling.

Voorts zij opgemerkt dat de tekst van het vierde lid niet, zoals de corresponderende WIR-bepaling, spreekt van «afwijken van» doch van «vervangen». Het voordeel van de nieuwe redactie is dat het van toepassing zijnde regime direct uit de wettekst zelf kan worden afgeleid en niet (tijdelijk) wordt verdeeld over wettekst en ministeriële regeling. Aldus kan tevens worden voorkomen dat na een ministeriële regeling de tekst van de wet zou moeten worden aangepast aan het door de ministeriële regeling ontstane nieuwe regime.

In het zesde lid heeft de term «toegevoegd» een zelfde strekking als de term «vervangen» in het onderhavige lid.

Vijfde lid. Dit lid vermeldt groepen bedrijfsmiddelen welke – door deze voor de toepassing van artikel 11 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet tot de bedrijfsmiddelen te rekenen – bij het bepalen van de omvang van de jaarinvesteringen buiten beschouwing blijven en dientengevolge van de regeling van de investeringsaftrek zijn uitgesloten.

Met *onderdeel a* – bevattende een uitsluitingsbepaling in de vorm van een investeringsdrempel van f 1000 per individueel bedrijfsmiddel – wordt beoogd ten behoeve van de uitvoeringspraktijk een vereenvoudiging aan te brengen ten opzichte van de WIR-regeling. Voortaan zal voor investeringen beneden het drempelbedrag de beoordeling of daarbij voor de regeling van de investeringsaftrek sprake is van een investering in een bedrijfsmiddel, achterwege blijven. Met een investeringsdrempel tot een bedrag van f 1000 lijkt ons dat dat doel kan worden bereikt. De uitsluitingsbepaling is zodanig geredigeerd, dat deze betrekking heeft zowel op het bedrag van de aanschaffingskosten als op dat van de verbeteringskosten van een bedrijfsmiddel.

Als gevolg van het introduceren van een minimum-investeringsdrempel bestaat geen behoefte aan een met het huidige artikel 61a, vijfde lid, onderdeel i, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 overeenkomende bepaling. Genoemde WIR-bepaling houdt in dat voorwerpen van geringe waarde, omschreven in artikel 10, tweede lid, van die wet, voor de toepassing van de WIR niet tot de bedrijfsmiddelen worden gerekend. Laatstgenoemde uitsluiting is derhalve in de regeling van de investeringsaftrek niet overgenomen.

In dit verband kan nog worden opgemerkt dat het bij de tweede ondergetekende geen bezwaar ontmoet indien de belastingplichtige in de gevallen waarin de in genoemd artikel 10, tweede lid, bedoelde aanschaffings- of voortbrengingskosten minder bedragen dan f 1000, het standpunt inneemt dat sprake is van voorwerpen van geringe waarde. In de praktijk zal dit erop neerkomen dat in meer gevallen dan thans de aanschaffings- of voortbrengingskosten in het jaar van aanschaffing of voortbrenging ineens kunnen worden afgeschreven.

Ingevolge *onderdeel b* zijn van investeringsaftrek uitgesloten alle bedrijfsmiddelen welke aan derden ter beschikking worden gesteld. Dit onderdeel behelst enerzijds de continuering – tevens stroomlijning – van de uitsluitingsbepalingen die het WIR-regime in deze sfeer thans kent. Anderzijds brengt dit onderdeel ten opzichte van dat regime een beperking aan doordat roerende zaken welke zijn bestemd om aan derden ter beschikking te worden gesteld, bij voorbeeld in de vorm van verhuur, voortaan steeds van investeringsaftrek zullen zijn uitgesloten, derhalve ook indien deze bedrijfsmiddelen worden verhuurd aan de marktsector. Daarbij hebben wij overwogen dat belastingplichtigen die investeren in voor de verhuur bestemde bedrijfsmiddelen als regel reeds vanwege de omvang van hun jaarinvesteringen, mede gelet op de voorgestelde verlaging van het maximum-investeringsbedrag in de tabel, niet voor investeringsaftrek in aanmerking zouden komen, en voorts dat de in dit onderdeel neergelegde algehele uitsluiting van bedrijfsmiddelen die ter beschikking worden gesteld de duidelijkheid, en daarmee de uitvoerbaarheid, van de nieuwe regeling ten goede komt.

De uitsluitingen neergelegd in de *onderdelen c, d, e en f* zijn een continuering van de overeenkomstige bepalingen in het kader van de WIR-regeling.

Met betrekking tot de uitsluitingen in *onderdeel c*, onder 1° en 2°, kan nog worden opgemerkt dat deze bewerkstelligen dat de in deze bepalingen genoemde bedrijfsmiddelen – evenals de overige in het vijfde lid van investeringsaftrek uitgesloten bedrijfsmiddelen – niet meetellen bij de berekening van de omvang van de (kalender)jaarinvesteringen als bedoeld in artikel 11, eerste en tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964. Bedrijfsmiddelen die zijn bestemd om *minder* dan hoofdzakelijk te worden gebruikt voor de uitoefening van het bosbedrijf of voor het drijven van een onderneming(sgedeelte) op de winst waarvan een regeling ter voorkoming van dubbele belasting van toepassing is – en dus niet vallen onder de uitsluiting van *onderdeel c*, onder 1° en 2° – tellen wel mee voor het bedoelde jaarinvesteringsbedrag. Daarbij is niet van belang dat een gedeelte van de investeringsaftrek ter zake geen effect sorteert omdat dat gedeelte in mindering komt op de vrijgestelde voordelen uit bosbedrijf dan wel moet worden toegerekend aan de winst die belastbaar is in het buitenland.

De uitsluiting van schepen in *onderdeel g* betekent dat, anders dan onder het WIR-regime, van investeringsaftrek ook zijn uitgesloten binnenschepen, de kleinere zeeschepen, schepen welke zijn bestemd voor de visserij op schelpdieren en voorts schepen bestemd voor de binnen-, IJsselmeer- of sportvisserij.

De uitsluiting van dieren in *onderdeel i* leidt ertoe dat, in afwijking van het WIR-regime, de onderhavige uitsluiting ook geldt indien het gaat om dieren welke niet zijn bestemd om in het kader van een landbouwbedrijf te worden gefokt, gemest of gehouden. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan renpaarden en dieren in het kader van een dierentuin of circus.

De uitbreiding van het bereik van de uitsluitingsbepalingen in de *onderdelen g* en *i* berust enerzijds op de overweging dat daarmee de eenvoud van de nieuwe regeling wordt bevorderd, terwijl anderzijds de uitsluitingsbepaling in *onderdeel g* tevens inspeelt op het te voeren

beleid inzake capaciteitsbeheersing in de binnenvaartsector, welk beleid is uiteengezet in de memorie van toelichting bij het bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige voorstel van wet structurele sanering binnenvaart (Kamerstukken II 1988/89, 21 276, nr. 3).

In *onderdeel h* zijn samengevoegd de uitsluitingen welke onder het WIR-regime zijn opgenomen in de onderdelen e en m van het huidige artikel 61a, vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964.

Zevende lid. Onder de regeling van de investeringsaftrek worden onder meer niet in aanmerking genomen de tussen echtgenoten en de tussen ongehuwd samenwonenden aangegane verplichtingen. Met betrekking tot het buiten aanmerking blijven van verplichtingen, aangegaan tussen echtgenoten, merken wij op dat deze bepaling, anders dan onder de WIR, ook ziet op bedrijfsmiddelen die niet tot een huwelijksgemeenschap behoren. Met de uitbreiding van de uitsluitingsbepaling wordt bereikt dat niet langer een onderscheid wordt gemaakt tussen echtgenoten die wel en echtgenoten die niet in een gemeenschap zijn gehuwd, terwijl voorts het bestaande onderscheid tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden wordt opgeheven.

WIR-bepalingen, vermeld in het huidige artikel 61a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, welke in de regeling van de investeringsaftrek niet zijn overgenomen

Zoals in het algemene gedeelte van deze memorie reeds naar voren is gekomen, zijn wij van mening dat een aantal WIR-uitsluitingen in de sfeer van de bedrijfsmiddelen – opgenomen in het vijfde lid van het te vervallen artikel 61a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 – in het kader van de voorgestelde regeling van de investeringsaftrek niet behoeft te worden gecontinueerd. Het betreft de in bedoeld vijfde lid, onderdeel f, vermelde flessen, kisten en andere verpakkingsmiddelen (emballage) en de voor het openbare verkeer openstaande wegen en dergelijke (artikel 61a, vijfde lid, onderdeel g), alsmede een tweetal onderling samenhangende uitsluitingsbepalingen met betrekking tot het openbare personenvervoer (artikel 61a, vijfde lid, onderdelen g, slotzinsnede, en j, onder 3°). Bedoelde uitsluitingen kunnen, mede uit het oogpunt van een sobere regelgeving, in het voorgestelde investeringsaftrek-regime achterwege blijven nu de betrokken ondernemers, indien zij de hier bedoelde bedrijfsmiddelen zelf exploiteren, in het merendeel van de gevallen een investeringsvolume kennen dat het in de nieuwe regeling opgenomen jaarinvesteringsplafond van f 441 000 te boven gaat; indien deze bedrijfsmiddelen zijn bestemd om hoofdzakelijk aan hen ter beschikking te worden gesteld, geldt uiteraard de uitsluiting van het nieuwe artikel 11, vijfde lid, onderdeel b.

Wij wijzen erop dat, samenhangend met de eerder in deze memorie toegelichte «alles of niets»-benadering, in de regeling van de investeringsaftrek ook niet is opgenomen de ingevolge de Wet van 21 december 1988 (Stb. 654) vervallen, voorheen in artikel 61a, vijfde lid, vervatte uitzondering voor bedrijfsmiddelen welke door de belastingplichtige worden aangewezen. De met de desbetreffende investeringen gemoeide bedragen zouden, ingeval zo'n bepaling wel zou gelden, niet meetellen bij het bepalen van de omvang van de relevante (kalender)jaarinvesteringen. Hierdoor zou de belastingplichtige de hoogte van de investeringsaftrek kunnen maximeren door – na het bereiken van dat maximum – de overige investeringen als uitgesloten bedrijfsmiddelen aan te wijzen. Een dergelijke mogelijkheid tot manipuleren dient uiteraard te worden voorkomen.

Ingevolge het te vervallen artikel 61a, negende lid, wordt als een investering beschouwd het ongedaan maken van een vervreemding of het

verlenen van een vermindering of teruggaaf van de overdrachtsprijs. In de uitvoeringspraktijk van de WIR is gebleken dat aan een dergelijke voorziening niet of nauwelijks behoefte bestaat doordat ten tijde van de aanslagregeling de ongedaanmaking of de restitutie reeds bekend is en van die gewijzigde situatie wordt uitgegaan. Derhalve stellen wij voor de bepaling onder het investeringsaftrek-regime niet te continueren.

Artikel 11a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964

Artikel 11a, bevattende het regime inzake de desinvesteringsbijtelling, houdt, afgezien van het reeds toegelichte verschil in fiscale verwerking, in essentie een voortzetting in van het desinvesteringsbetalingsregime zoals dat is neergelegd in het huidige artikel 61b. Een verschil is echter dat de desinvesteringstermijn welke onder de WIR acht jaar bedraagt, wordt teruggebracht tot vijf jaar in verband met de relatief beperkte omvang van de investeringsaftrek.

Daarnaast is afgezien van het opnemen in de nieuwe regeling van een delegatiebevoegdheid als is neergelegd in het huidige artikel 61b, vijfde lid. Indien ingevolge het thans bestaande artikel 61b, vierde lid, onderdeel a, (vergelijk het voorgestelde artikel 11a, vierde lid) sprake is van het ongedaan maken van een investering omdat het bedrijfsmiddel niet in gebruik is genomen binnen drie jaren na de aanvang van het kalenderjaar waarin de investering heeft plaatsgevonden, dan kan de Minister van Financiën ingevolge het vijfde lid die investering in aanmerking doen nemen in het jaar waarin het bedrijfsmiddel alsnog in gebruik wordt genomen. Wij achten een dergelijke bevoegdheid in het onderhavige kader niet meer nodig. Gelet op de maximaal mogelijke omvang van de jaarinvesteringen voor de toepassing van de investeringsaftrek enerzijds en de driejaars-termijn van artikel 11a, vierde lid, anderzijds, mag worden aangenomen dat laatstbedoelde termijn – die zich keert tegen misbruik van de regeling – in reële gevallen geen problemen zal opleveren.

Artikel 11b van de Wet op de inkomstenbelasting 1964

Dit artikel bevat een voorschrift dat kan worden omschreven als de regime-aanduiding voor de nieuw in te voeren regeling. Het artikel heeft een zelfde strekking als het huidige artikel 61ga van de Wet op de inkomstenbelasting 1964. Dit betekent dat zowel het regime voor de investeringsaftrek als dat voor de desinvesteringsbijtelling wordt beheerst door de regels die gelden ten tijde van het investeren in het bedrijfsmiddel. Dat wil tevens zeggen dat bij een wijziging in het regime van de investeringsaftrek de wettelijke regeling, zoals die luidde vóór de wijziging, van toepassing blijft met betrekking tot de investeringen die hebben plaatsgevonden vóór het tijdstip waarop die wijziging in werking treedt.

De werking van artikel 11b wordt nader toegelicht aan de hand van een tweetal voorbeelden.

Het eerste voorbeeld ziet op een wijziging van het investeringsaftrek-regime per 1 januari van een kalenderjaar als gevolg van een aanpassing van de in de artikelen 11, eerste en tweede lid, en 11a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 opgenomen bedragen uit hoofde van de zogeheten automatische inflatiecorrectie (zie de hierna bij artikel I, onderdeel I, toegelichte wijziging van artikel 66b, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964). De belastingplichtige hanteert een gebroken boekjaar en het bedrag van zijn jaarinvesteringen in het boekjaar is samengesteld uit investeringen vóór en ná 1 januari.

Met betrekking tot de vóór 1 januari verrichte investeringen zijn de nog niet door de inflatiecorrectie per 1 januari gewijzigde bedragen van toepassing, terwijl ter zake van de ná 1 januari verrichte investeringen van toepassing zijn de voor het nieuwe kalenderjaar geldende bedragen.

Het tweede voorbeeld heeft betrekking op een wijziging van het investeringsaftrek-regime als gevolg van een ministeriële regeling.

Met toepassing van artikel 11, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 worden de in artikel 11, tweede lid, van de wet vermelde percentages bij voorbeeld met ingang van 1 juli vervangen door andere. Het boekjaar van de belastingplichtige valt samen met het kalenderjaar waarin deze regimewijziging plaatsvindt; verondersteld wordt dat in dat jaar geen andere wijzigingen na 1 januari optreden. Aangezien bij een ministeriële regeling niet de bedragen kunnen worden gewijzigd, gelden deze voor alle investeringen in het kalenderjaar. Stel dat het jaarinvesteringenvolume van de belastingplichtige f 300 000 bedraagt, waarvan f 100 000 is toe te rekenen aan investeringen in bedrijfsmiddelen vóór en f 200 000 aan investeringen in bedrijfsmiddelen ná 1 juli.

De investeringsaftrek over het kalenderjaar wordt alsdan bepaald door enerzijds het in het tweede lid van artikel 11 aangewezen, tot 1 juli geldende, percentage bij een jaarinvesteringsbedrag van f 300 000 toe te passen op de investeringen ten belope van f 100 000 en anderzijds het in dat lid aangewezen, vanaf 1 juli geldende, percentage bij een jaarinvesteringsbedrag van f 300 000 toe te passen op de resterende kalenderjaarinvesteringen ad f 200 000.

Artikel I, onderdelen B, C, D, E, F, G, H, I en J (overige wijzigingen van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 in verband met de invoering van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang)

In artikel I, onderdelen B tot en met J, wordt de Wet op de inkomstenbelasting 1964 aangepast aan het vervallen van het WIR-regime en de invoering van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang.

Met betrekking tot de in onderdeel I opgenomen aanpassing van artikel 66b, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 merken wij op dat deze ertoe strekt de in de regeling van de investeringsaftrek opgenomen bedragen, vermeld in de artikelen 11, eerste en tweede lid, en 11a van genoemde wet, te betrekken in de zogeheten automatische inflatiecorrectie. Deze automatische inflatiecorrectie wordt met betrekking tot de regeling van de investeringsaftrek reeds toegepast per 1 januari 1990. Daarbij wijzen wij erop dat eenmalig, per 1 januari 1990, ook de bedragen van de in het huidige artikel 61c opgenomen WIR-KST-tabel en de desbetreffende drempelbedragen nog zullen moeten worden aangepast aan de hand van de automatische inflatiecorrectie. Laatstbedoelde aanpassing is nodig voor belastingplichtigen met een gebroken boekjaar 1989/1990. De investeringen van dit gebroken boekjaar vallen nog onder het WIR-KST-regime en nog niet onder dat van de voorgestelde investeringsaftrek.

Artikel II, onderdeel A (wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 in verband met het invoeren van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang)

Onderdeel A.2. De regeling van de investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang, opgenomen in de artikelen 11, 11a en 11b van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, geldt in beginsel ook voor lichamen die zijn onderworpen aan de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit volgt uit artikel 8, eerste lid, van laatstgenoemde wet. Gelet op de huidige redactie van dat artikellid, waarin onder meer reeds wordt verwezen naar de artikelen 9 tot en met 14a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, is ter zake van de invoering van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang een aanpassing van dat lid niet nodig.

Het in onderdeel A.2. opgenomen artikel 8, tweede lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 ziet op zogenoemde uitgesloten verplichtingen. De bepaling komt naar bewoording en strekking overeen met het bestaande artikel 23d, eerste lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Conform het te vervallen artikel 23d, tweede lid, regelt het nieuwe artikel 8, vijfde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (artikel II, onderdeel A.5.) dat de Minister van Financiën van de bedoelde uitsluitingsbepalingen ontheffing kan verlenen.

Het eveneens in onderdeel A.2. opgenomen nieuwe artikel 8, derde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 strekt ertoe de onder het WIR-regime bestaande uitsluiting van beleggingsinstellingen en gesubsidieerde woningbouwlichamen voor de toepassing van de investeringsaftrek te continueren.

Het in onderdeel A.2. opgenomen artikel 8, vierde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 houdt verband met de in het derde lid van dat artikel opgenomen uitsluiting van beleggingsinstellingen; de bepaling komt overeen met artikel 23d, derde lid, van genoemde wet onder het WIR-regime.

De onderdelen A.1., A.3., A.4. en A.5. bevatten aanpassingen van technische aard.

Artikel II, onderdelen B, C, D, E, F, G en H (overige wijzigingen van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 in verband met de invoering van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang)

De in artikel II, onderdelen B tot en met H, opgenomen wijzigingen van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 houden verband met het vervallen van het WIR-regime en het invoeren van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang.

Met betrekking tot de artikelen 14, vierde lid (zie onderdeel C.2.) en 15, derde lid (zie onderdeel D.2.) van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 zij wellicht ten overvloede nog het volgende opgemerkt. De in die bepalingen bedoelde voorwaarden ter verzekering van de heffing en de invordering van de belasting kunnen, evenals onder het regime van de investeringsaftrek zoals dat gold vóór de invoering van de WIR, onder meer betrekking hebben op de thans voorgestelde regeling van de investeringsaftrek; deze regeling is immers een onderdeel van de in de genoemde bepalingen bedoelde berekening van de in een jaar genoten winst.

Artikelen III, IV en V (wijziging van de Wet op de vermogensbelasting 1964, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Wet van 22 mei 1845 op de invordering van 's Rijks directe belastingen in verband met de invoering van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang)

Deze artikelen bevatten technische aanpassingen in verband met het vervallen van het WIR-regime en het invoeren in de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang.

Met betrekking tot het vervallen in artikel 30a, vierde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van de verwijzing naar artikel 62b, vierde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (artikel IV, onderdeel B.2) merken wij nog op dat genoemd artikel 62b ingevolge de Wet vereenvoudiging tariefstructuur en aftrekposten in de loon- en inkomstenbelasting (Stb. 1989, 122) met ingang van 1 januari 1990 zal vervallen. Het berekenen van heffingsrente als bedoeld in genoemd artikel 30a geschiedt over het netto bedrag van de aanslag, dat

wil zeggen nadat met de aanslag onder meer is verrekend de eventueel voor de inkomstenbelasting verleende teruggaaf voetoverheveling. Ten einde deze berekening ook na 1 januari 1990 te kunnen toepassen met betrekking tot jaren waarin voetoverheveling mogelijk was, voorziet artikel VII, tweede lid, in een overgangsregeling op dit punt.

Artikel VI (intrekking van de Wet investeringsrekening)

Dit artikel is reeds toegelicht in onderdeel 3 van het algemene gedeelte van deze memorie.

Artikel VII (overgangsrecht)

Artikel VII, eerste lid, bepaalt dat op investeringen die zijn verricht onder het WIR-regime de daarvoor geldende wettelijke regeling na 1 januari 1990 van toepassing blijft. Deze bepaling ziet zowel op de investeringsbijdragen als op de desinvesteringsbetalingen. Dit houdt onder meer in dat ook in of na het kalenderjaar 1990 of in of na het boekjaar 1990/1991 nog een desinvesteringsbetaling verschuldigd kan zijn ter zake van vóór genoemde jaren verrichte investeringen. Gelet op de woorden «investeringen die zijn verricht in boekjaren die voorafgaan aan de in artikel IX bedoelde boekjaren» zij opgemerkt dat ook na 1 januari 1990 nog investeringen kunnen plaatsvinden die vallen onder het WIR-regime. Omdat voor de toepassing van de thans bestaande WIR-kleinschaligheidstoelage het jaarinvesteringsbedrag bepalend is, achten wij het uit een oogpunt van uitvoering wenselijk op de investeringen in het boekjaar 1989/1990 nog het WIR-regime van toepassing te doen zijn. In deze situaties zal ingevolge artikel IX de regeling van de investeringsaftrek eerst toepassing vinden op de investeringen in het boekjaar 1990/1991.

Artikel VII, tweede lid, is hiervoor reeds toegelicht bij artikel IV.

Artikel VII, derde lid, ziet op het tijdvak waarin en de modaliteiten waaronder het fonds Investeringsrekening als bedoeld in artikel 2 van de Wet investeringsrekening zal worden gehandhaafd. Zoals in het algemene gedeelte van deze memorie reeds is uiteengezet, zal het fonds Investeringsrekening met ingang van 1 januari 1992 worden afgeschaft.

Artikel VIII (overgangsrecht)

Ingevolge artikel VIII zal op investeringen die worden beheerst door het WIR-regime en ter zake waarvan investeringsbijdragen nog kunnen worden verrekend met belasting over jaren na 1989 ook van toepassing zijn artikel 61, vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat artikel met ingang van 1 januari 1990 zou luiden ingevolge de Wet vereenvoudiging tariefstructuur en aftrekposten in de loon- en inkomstenbelasting (Stb. 1989, 122), in verbinding met artikel IX, derde lid, van laatstgenoemde wet. Dit betekent dat bedoelde WIR-premie in de jaren na 1989 ook kunnen worden verrekend met de premie voor de volksverzekeringen.

Artikel IX (inwerkingtreding)

De inwerkingtreding van de voorgestelde investeringsaftrek en het vervallen van het WIR-regime is zoals in het algemene gedeelte van deze memorie is uiteengezet als volgt.

Bij belastingplichtigen met een boekjaar gelijk aan het kalenderjaar geschiedt een en ander met ingang van 1 januari 1990. Voor investeringen tot die datum vallen deze belastingplichtigen nog onder het WIR-regime en voor investeringen na 31 december 1989 onder dat van de voorgestelde investeringsaftrek.

Bij belastingplichtigen met een boekjaar dat vóór 1 januari 1990 is begonnen en na die datum eindigt is het voorgestelde regime als volgt. Het boekjaar 1989/1990 valt nog volledig onder het WIR-regime. Dit betekent dat de investeringen na 31 december 1989 doch vóór het einde van het boekjaar 1989/1990 nog voor de WIR-KST in aanmerking komen.

De voorgestelde investeringsaftrek is eerst van toepassing met betrekking tot de investeringen van het boekjaar dat in 1990 aanvangt.

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

De Minister van Economische Zaken,
R. W. de Korte

OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE GEVOLGEN VOOR DE RIJKSBEGROTING

- A 1 Behoort bij wetsontwerp/nota/brief inzake: Invoering in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting van een investeringsaftrek voor investeringen van een beperkte omvang en intrekking van de Wet investeringsrekening
2. Ingediend/Ingezonden:

- B 1. Omschrijving van het voorstel:
2. Beoogde datum van inwerkingtreding/ingang: 1 januari 1990

C Financiële gevolgen voor de rijksbegroting (in miljoenen guldens)	Begrotingsjaar X (laatst ingediende begroting) 1990	Meerjarenramingen			
		(jaar X + 1)	(jaar X + 2)	(jaar X + 3)	(jaar X + 4)
<i>Uitgaven</i>					
1.1 WIR	-270	-390	-1000	-900	n.v.t.
Landbouw en Visserij	15	35	50	50	
e.v.					
2 Totaal	-255	-355	-950	-850	
3 Reeds opgenomen in begroting en in meerjarenramingen	-255	-355	-950	-850	
4. Verhoging/Verlaging t.o.v. begroting en meerjarenramingen	0	0	0	0	
<i>Ontvangsten</i>					
1.1 WIR	-20	-40	-350	-300	
1.2 Investeringsaftrek	-190	-265	-540	-540	
e.v. Verrekening van WIR na opheffing Fonds Investeringsrekening ¹			40	90	
2 Totaal	-210	-305	-850	-750	
3 Reeds opgenomen in begroting en in meerjarenramingen	-210	-305	-850	-750	
4 Verhoging/Verlaging t.o.v. begroting en meerjarenramingen	0	0	0	0	
Sociale Fondsen	-35	-50	-100	-100	

D De Toelichting op de raming:

¹ Met ingang van het begrotingsjaar 1992 zullen de resterende WIR-uitgaven en ontvangsten onderdeel vormen van de belastingontvangsten op hoofdstuk IXB van de Rijksbegroting

E Compensatie

Bij de belastingdienst leidt het voorstel tot een taakverlichting in de omvang van structureel 50 arbeidsjaren. De financiële besparing ad 3 mln die daaruit voortvloeit, wordt aangewend binnen het kader van de personele begroting van de belastingdienst ter deblokking van formatieplaatsen

F Prestatiegegevens

.....

.....

.....